

VOEDSELOMGEVING GRONINGEN

Auteurs: Elsa Berkepies en Margot van der Helm

Opdrachtgever en praktijkbegeleider: Andrea Werkman

Docentbegeleider: Marie-José Ahlers

Onderwijsinstelling: Hanze

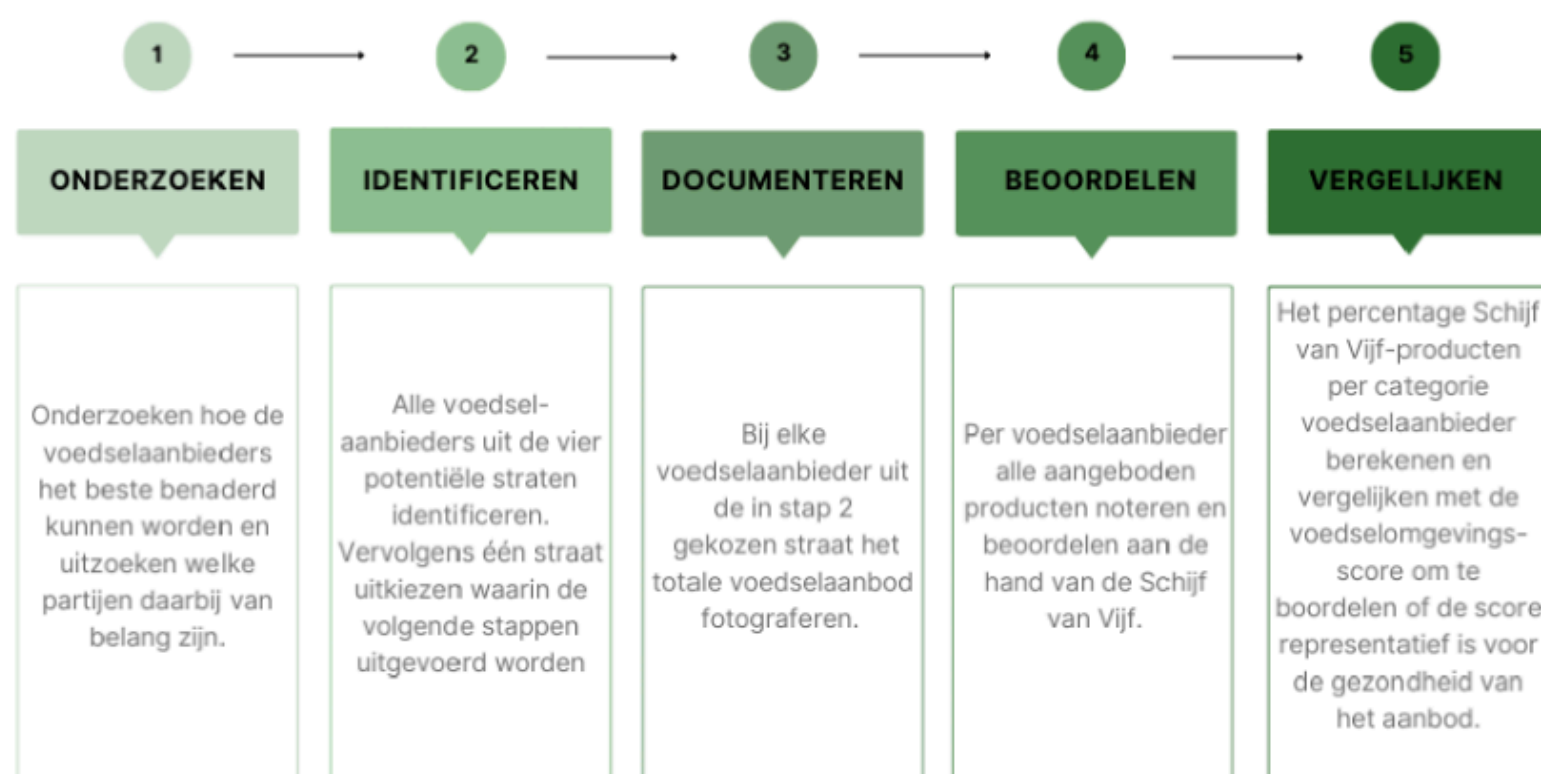
Inleiding

In 2022 had 1 op de 8 mensen wereldwijd obesitas (1). Tot nu toe lag de nadruk vooral op het bevorderen van een gezondere levensstijl, terwijl er nauwelijks aandacht is besteed aan het veranderen van de voedselomgeving. Voor effectieve preventie van overgewicht en chronische ziekten is het noodzakelijk om de voedselomgeving te veranderen en te reguleren. Om te kunnen reguleren moet deze meetbaar zijn. Onderzoekers van de UVA en het Amsterdam UMC hebben hiervoor een meetinstrument en afwegingskader ontwikkeld om het voedselaanbod op gebiedsniveau te meten (2). Met dit onderzoek is voortgebouwd op het eerdere onderzoek uit Amsterdam.

Centrale vraagstelling

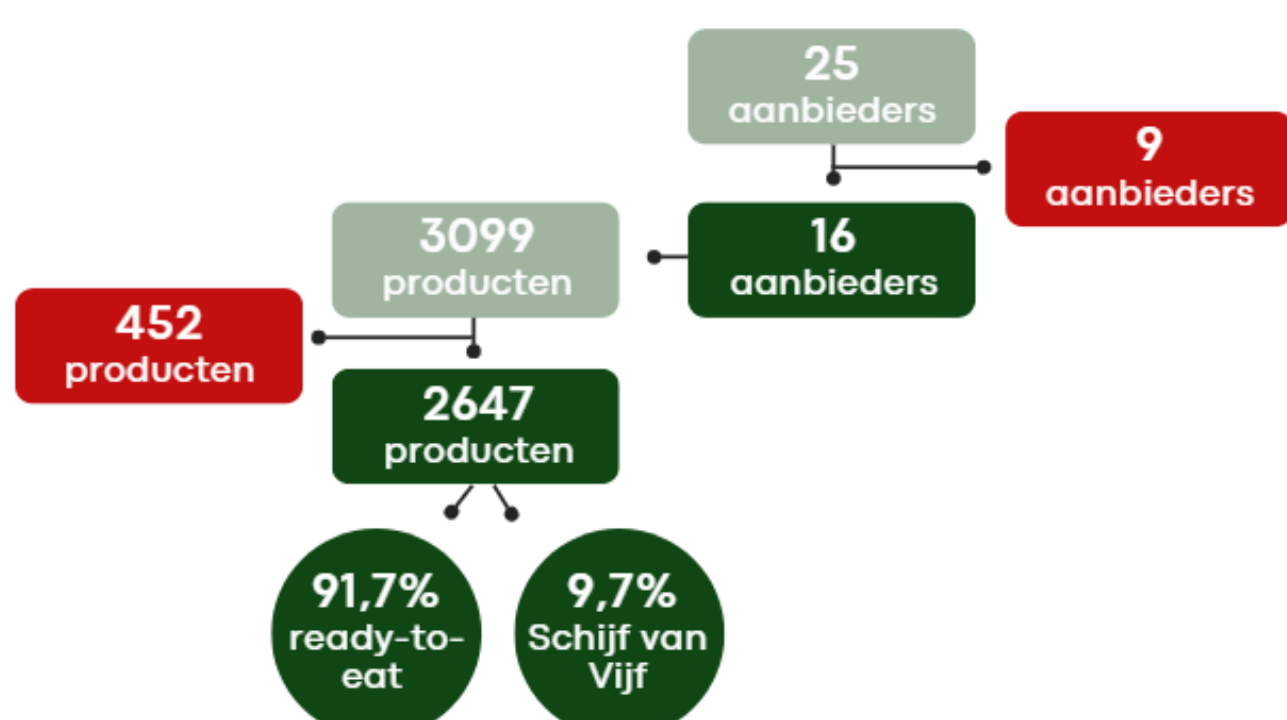
‘In hoeverre is het meetinstrument representatief voor het meten van de gezondheid van de voedselomgeving, zodat een advies geformuleerd kan worden aan de gemeente Groningen over de inzet hiervan’.

Methode

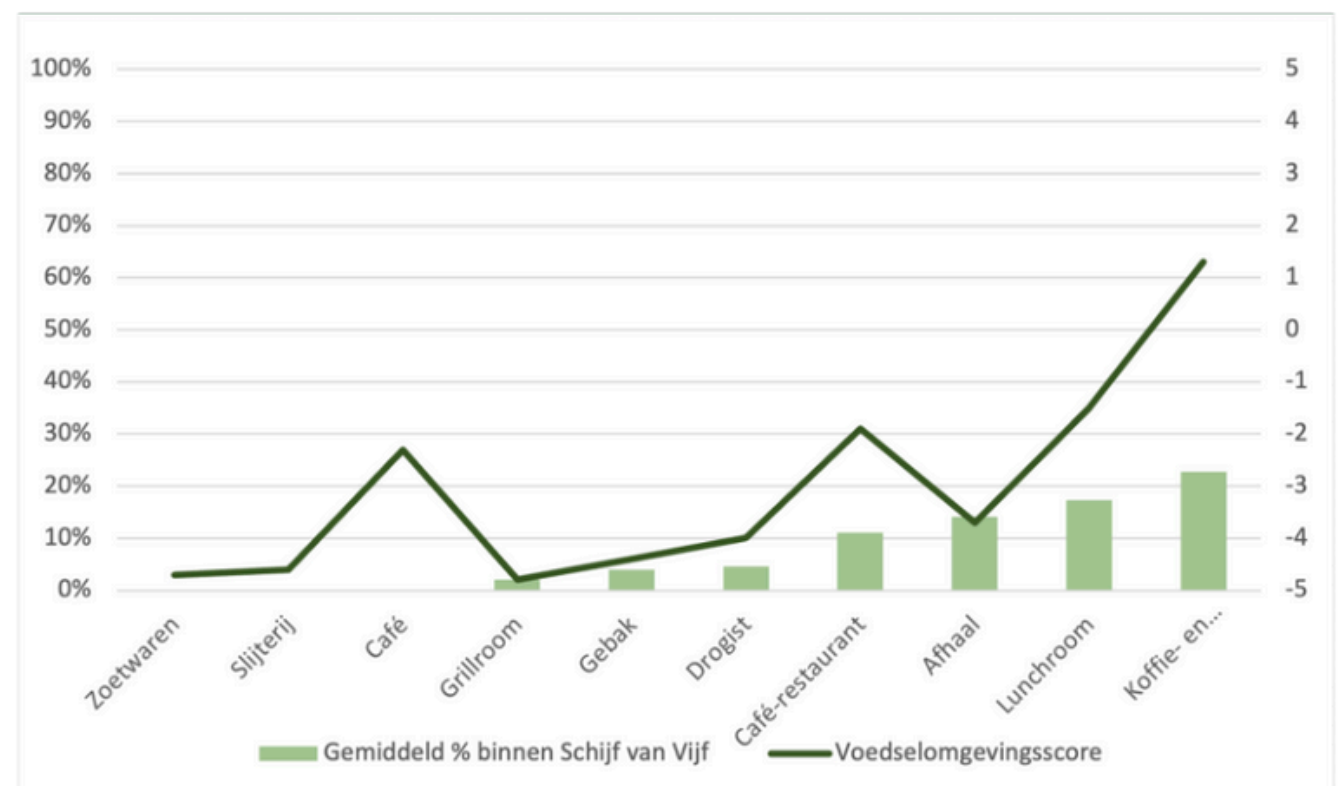

Resultaten

Resultaten tonen aan dat er een correlatie is tussen de gezondheid van voedselaanbieders en hun voedselomgevingscore. Hoewel het meetinstrument verbeterd kan worden, is het in de meeste gevallen representatief.

Vergelijking percentage Schijf van Vijf-producten en voedselomgevingscore per categorie voedselaanbieder

Discussie

Uitvoering en vergelijking: Het onderzoek is nauwkeurig uitgevoerd en vergelijkbaar met het soortgelijke onderzoek in Amsterdam (2). Echter, het scannen van het voedselaanbod met Questionmark is niet gedaan, wat een verschil in methodologie veroorzaakte.

Variatie in resultaten: Door verschillende methodes voor het beoordelen van de producten werden verschillen gevonden in het aanbod van Schijf van Vijf-producten tussen lunchrooms in Groningen en Amsterdam.

Databronnen en classificatie: De Locatus-database bleek niet volledig up-to-date. Sommige voedselaanbieders waren niet bekend of waren niet correct gecategoriseerd (3).

Verbeterpunten: Verfijning van beoordelingscriteria, zoals het maken van onderscheid tussen dag- en weekkeuzes binnen de Schijf van Vijf, is noodzakelijk. Diëtisten kunnen hierbij een rol spelen met hun expertise.

Conclusie en aanbevelingen

Het meetinstrument toont potentieel, maar verdere verfijning is noodzakelijk. Diëtisten kunnen bijdragen aan interventies om de gezondheid van de voedselomgeving te verbeteren. Vervolgonderzoek is nodig voor een effectief beleidskader.

Literatuur

- (1) World Health Organization. Obesity and overweight. 2024; Available at: <https://www.who.int/en/news-room/fact-sheets/detail/obesity-and-overweight>.
- (2) Boeve M, Gout AM, de Jager K, Klaassen F, Mackenbach J, Merts J, et al. Tussen mens en ruimte. De (on)gezonde voedselomgeving als omgevingswaarde. 2023 December:58.
- (3) Locatus Analyse voor gemeenten en overheden. Available at: <https://locatus.com/retail-bedrijven-monitoren-gemeenten/>.
- (4) Voedingscentrum. Richtlijnen Schijf van Vijf. 2020.
- (5) Poelman M, Dijkstra C, Djojosoeparto S, de Vet E, Seidell JC, Kamphuis C. Monitoring van de mate van gezondheid van het aanbod en de promoties van supermarkten en out-of-home-ketens: Inzicht in de huidige stand van zaken en aanbevelingen voor het opzetten van een landelijke monitor. 2021 Nov.